
Søker

Organisasjonsopplysninger

Organisasjonsnavn	Universitetsbiblioteket i Oslo
-------------------	--------------------------------

Postadresse	Postboks 1085 Blindern
-------------	------------------------

Postnummer	317
------------	-----

Poststed	Oslo
----------	------

Kontonummer	76 940 511 077
-------------	----------------

Institusjonens leder

Fornavn	Hanne
---------	-------

Etternavn	Graver Møvig
-----------	--------------

Telefon	45 264 592
---------	------------

E-post	h.g.movig@ub.uio.no
--------	---------------------

Er institusjonens leder kontaktperson for prosjektet?	Nei
--	-----

Kontaktperson

Fornavn	Elin
---------	------

Etternavn	Stangeland
-----------	------------

Telefon	22 844 020
---------	------------

E-post	elin.stangeland@ub.uio.no
--------	---------------------------

Søknadstype

Velg søknadstype

Søknadstype

Innsatsområder

Innsatsområder

• Åpen forskning og bibliotek

Prosjekt

Beskriv prosjektet

Prosjekttittel

Kompetanserammeverk for forskningsdatastøtte

Mål

Tilrettelegging og forvaltning av forskningsdata er et viktig satsingsområde, reflektert i Nasjonal bibliotekstrategi, KDs Nasjonal strategi for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata, samt NFRs policy for åpen forskning. Også i EU understrekes dette, bla. i the Strategic Research Innovation Agenda, som legger grunnlaget for arbeidsprogrammene i Horizon Europe. For å få på plass en helhetlig forvaltning av forskningsdata i Norge er det nødvendig at ansatte i støttetjenester har relevant kompetanse. Denne typen støtte ved fagbibliotek Norge er fortsatt under utvikling. Nye roller og stillinger stiller også nye krav til samarbeid og koordinering både internt og eksternt. Målet med prosjektet er å utarbeide et nasjonalt kompetanserammeverk for forskningsdatastøtte. Dette prosjektet vil foregå i konteksten av det eksisterende nettverket NO-RDA, både for å involvere interessenter og brukergrupper underveis i arbeidet, og for at rammeverket kan benyttes i en nasjonal kontekst.

Prosjektbeskrivelse

Bakgrunn:

Utviklingen mot et mer åpent, transparent og reproduserbart forskningssystem (jf. Open Science) har de siste 20 årene ført med seg nye arbeidsoppgaver for fag- og forskningsbibliotekene. Mange bibliotek har i lengre tid bygd opp støttetjenester rundt åpen publisering av forskningsresultater (jf. Open Access). De siste årene har det i tillegg kommet ønske og krav om at også underliggende data skal gjøres åpent tilgjengelige slik at forskningsresultater kan etterprøves, men også for at datagrunnlaget kan gjenbrukes på andre måter. Det er etablert grunnleggende prinsipp for hvordan forskningsdata bør håndteres for at de i størst mulig grad er Findable, Accessible, Interoperable og Reusable (jf. FAIR-prinsippene). Mange fag- og forskningsbibliotek har fått, eller er i ferd med å få, på plass støttetjenester for forskningsdatahåndtering. Dette innebærer nye typer roller og stillinger på bibliotekene, og potensielt nye samarbeidspartnere og arbeidsformer, både med andre enheter i egen organisasjon samt med eksterne partnere, institusjoner og tjenester.

Flere UH-bibliotek har gått sammen med andre sentrale aktører (Unit, NSD og Uninett Sigma2) om å danne en norsk node i det internasjonale nettverket Research Data Alliance (RDA), en organisasjon

med hovedformål å legge til rette for åpen deling og gjenbruk av data. Ett av målene til den norske RDA-noden (NO-RDA) er å tilrettelegge for økt nasjonal samordning av støttetjenester for forskningsdatahåndtering. For å få på plass en helhetlig forvaltning av forskningsdata i Norge må vi sørge for at de som jobber med støttetjenester for håndtering av forskningsdata har relevant kunnskap og kompetanse. Med fagbibliotek i spissen, ønsker derfor NO-RDA å bidra til å etablere et nasjonalt kompetanserammeverk for forskningsdatastøtte.

Mål:

Målet med prosjektet er å få etablert et nasjonalt kompetanserammeverk for forskningsdatastøtte. Rammeverket skal sikre en felles forståelse og praksis for forskningsdatahåndtering, og at ansatte i ulike roller som jobber med støttetjenester for forskningsdatahåndtering har tilstrekkelig kompetanse. Hvilke basiskunnskaper skal for eksempel en datakurator eller en datarøker ha? I tillegg til basiskunnskaper vil det være behov for spesialkompetanse på noen områder, eksempelvis anonymisering av persondata for åpen publisering. Utgangspunktet for rammeverket vil være fag- og forskningsbibliotek og deres roller, men vi vil også se på mulige roller ved andre aktuelle enheter og samarbeidspartnere utenfor biblioteket som er nødvendige for å tilby gode og helhetlige støttetjenester. I tillegg er det stor variasjon i størrelse, tjenester og organisering av fagbibliotek ved ulike institusjoner, og det vil da også være forskjeller i hvilke roller og kompetanser som finnes internt på det enkelte biblioteket, og hvordan samarbeid med andre enheter fungerer.

Rammeverket skal:

- inkludere støtteoppgaver i hele livsløpet til forskningsdata, fra planlegging og innsamling, til den aktive fasen med analyse og lagring, helt til kuratering, arkivering, publisering og langtidsforvaltning.
- omfatte bredden av forskningsdata, både med hensyn til disipliner og metodikk, f.eks. kvantitative vs. kvalitative data, personidentifiserende data etc.
- dekke ulikt omfang av støtte og skille mellom nødvendig vs. ønsket eller spesialisert kompetanse.
- ta hensyn til ulik størrelse og ressurstilgang ved institusjonene, og ta hensyn til ulike typer organisering og samarbeid med andre enheter ved beskrivelse og definisjon av roller.

I tillegg til rammeverket skal prosjektet:

- identifisere eksisterende muligheter for kompetansebygging (kurs, utdanning etc.)
- peke på eventuelle behov for videre utvikling og potensielt nye utdanningsløp, både sett i forhold til ny-utdanning som bla. vil skje ved bibliotekutdanningen på OsloMet, men også etter- og videreutdanning som per i dag i hovedsak foregår internt i bibliotekene.
- beskrive og anbefale mulig organisering og samarbeid mellom ulike roller og aktører, for at fagbibliotek skal kan tilby relevante støttetjenester til forskere

Gjennomføring:

Rent praktisk vil prosjektet bestå av to deler. I første fase vil vi bruke litt tid på å kartlegge det internasjonale landskapet for eksisterende rammeverk tilsvarende det vi planlegger å etablere. Blant

annet har LIBER identifisert kompetansebehov relatert til åpen forskning og Terms4fairskills-prosjektet jobber med terminologier relatert til FAIR kompetansebehov. I tillegg har EOSC Skills & Training working group nylig ferdigstilt sin rapport som detaljert beskriver ulike roller som trengs til datahåndtering, samt definerer behov for ferdigheter på overordnet nivå for de ulike rollene. Som en del av kartleggingsarbeidet planlegger vi å holde to workshops der viktige aktører innenfor feltet deltar og bidrar med sine syn på kompetansebehov i bibliotek og omkringliggende områder. Her vil ulike grupper og brukere kunne representeres - forskere vil være en viktig gruppe, sammen med forskningsadministratorer, representanter fra IT, jurister, samt kollegaer fra andre bibliotek. I tillegg finnes det en rekke ekspertmiljøer med erfaring og kompetanse på forvaltning av data som vil kunne bidra, eksempelvis ELIXIR Norway, Sigma2 og NEIC, Clarino, Norwegian Marine Data Centre, Artsdatabanken m.fl.

Når informasjon er innhentet vil prosjektgruppen systematisere den innhentede informasjonen og forme et rammeverk som vil kunne fungere i tråd med norske forhold. En mulig tilnærming vil være å fokusere på ulike roller bibliotekansatte kan ha innenfor datahåndtering, og deretter definere hvilke ferdigheter eller kunnskaper den enkelte trenger for å utøve rollen. Rammeverket vil etter en innspillsrunde som inkluderer kvalitetssikring bli gjort åpent tilgjengelig til bruk for bibliotek og andre aktører i hele Norge, ideelt sett på en nasjonal nettside for eksempel openscience.no som UNIT er i ferd med å utvikle, eller i tilknytning til Open Science Toolbox outputs som var ferdigstilt i fjor. I sammenheng med rammeverket vil arbeidsgruppen også produsere anbefalinger for hvordan rammeverket kan tas i bruk. Både på kort sikt i bibliotek og av andre aktører som skal levere tjenester til sin organisasjon, og på lengre sikt av blant annet utdanningsinstitusjoner som skal utdanne nye bibliotekarer som kan arbeide innenfor feltet.

For å kommunisere rammeverket og anbefalingene planlegges det et avsluttende seminar for interessenter innen feltet. Arbeidet underveis i prosjektperioden, samt kommunikasjon og formidling i etterkant, vil foregå i konteksten av det allerede eksisterende nasjonale nettverket NO-RDA. Vi vil sørge for å inkludere flest mulig interessenter underveis i arbeidet, og også søke å inkludere flere enn de allerede aktive partnerne i NO-RDA samarbeidet. Videre arbeid og oppfølging av behov som avdekkes i løpet av prosjektet, for eksempel felles kurs og kompetansebygging på nasjonalt nivå, vil bli fulgt opp av NO-RDA.

UiO vil være prosjekteier på vegne av NO-RDA, og vil levere prosjektleder, og gjennomføre en stor andel av det løpende arbeidet. Samarbeidende institusjoner vil bidra på prosjektaktiviteter, workshops og utarbeidelsen og kvalitetssikring av leveransene.

Framdriftsplan

Prosjektet er

Ettårig

Aktivitetsplan for prosjektet

Beskrivelse	Prosjektledelse- og administrasjon - inkluderer prosjektstyring/koordinering, formidling, økonomistyring og rapportering
-------------	--

Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.08.2021
Til dato	30.06.2022

Beskrivelse	Kartlegge eksisterende kompetanserammeverk og beste praksis innen feltet internasjonalt. Vi vil ved hjelp av skrivebordsanalyse og ev. digitale møter med internasjonale aktører kartlegge hvilke kompetanserammeverk som eksisterer internasjonalt, (bla. er arbeid gjort av LIBER, EOSC, DCC m.fl) samt studere beste praksis internasjonalt.
-------------	--

Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.09.2021
Til dato	01.01.2022

Beskrivelse	Kartlegge kompetansebehov. Arrangere workshops for å kartlegge hvilke behov for forskningsstøtte ulike forskermiljø har og for å forstå bedre hvilke ferdigheter som trengs i bibliotekene for å levere riktige tjenester. Her ønsker vi å hente inn innspill fra ulike grupper: forskere, forskerstøtte, bibliotekarer, samt andre grupper vi identifiserer som relevante. Vi vil også kartlegge hvilken kompetanse som allerede eksisterer i bibliotekene, hva som eventuelt mangler, og hvordan støtte ved bibliotek utfyller og samspiller med forskningsstøtte ved andre enheter.
-------------	---

Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.09.2021

Til dato	01.01.2022
Beskrivelse	Etablere kompetanserammeverk. Basert på innhentet informasjon vil vi videre definere ulike roller som vi mener moderne fag og forskningsbibliotek bør fylle innen forskningsdatastøtte, samt beskrive hvilke kompetanser og ferdigheter de ulike rollene bør ha.
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.01.2022
Til dato	01.04.2022
Beskrivelse	Utarbeide anbefalinger til videre oppfølging- og arbeid. Utarbeide anbefalinger til kompetanseheving i bibliotek, utdanning- og etterutdanning, og internopplæring av personer som jobber med eller potensielt skal jobbe med forskningsstøtte.
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.03.2022
Til dato	01.05.2022
Beskrivelse	Innspillsrunde og kvalitetssikring rammeverk. Når utkast til rammeverk er klart vil vi dele dette med relevante aktører og potensielle brukermiljøer for å få tilbakemeldinger og sikre at rammeverket oppleves som nyttig. Basert på tilbakemeldinger vi rammeverket bli justert.
Aktivitetsperiode	
Fra dato	01.04.2022

Til dato	01.05.2022
----------	------------

Beskrivelse	Arrangere formidlingsarrangement. Ved slutten av prosjektet vil vi arrangere et formidlingsseminar der innholdet i rammeverket vil bli presentert sammen med anbefalinger for videre arbeid. Selve arrangementet vil finne sted i mai/juni.
-------------	--

Aktivitetsperiode

Fra dato	01.03.2022
Til dato	01.06.2022

Andre opplysninger

Andre opplysninger/kommentarer om framdrifts-/aktivitetsplan	Prosjektet løper fra 1.8.2021 til 30.06.2022
--	--

Budsjett

1. prosjektår

Søknadsbeløp fra Nasjonalbiblioteket	1 013 546
--------------------------------------	-----------

Andre inntekter 1. prosjektår

Beskrivelse	Egenandel Universitetet i Oslo
Beløp	605 706

Beskrivelse	Egenandel Universitetet i Bergen
Beløp	100 000

Beskrivelse	Egenandel Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
-------------	--

Beløp	100 000
-------	---------

Beskrivelse	Egenandel Universitetet i Tromsø
-------------	----------------------------------

Beløp	100 000
-------	---------

Beskrivelse	Egenandel Høgskulen på Vestlandet
-------------	-----------------------------------

Beløp	100 000
-------	---------

Beskrivelse	Egenandel Universitetet i Sørøst-Norge
-------------	--

Beløp	100 000
-------	---------

Inntekter totalt 1. prosjektår:	2 119 252
---------------------------------	-----------

Utgifter 1. prosjektår

Beskrivelse	Ekstern lønn (lønnstrinn 70)
-------------	------------------------------

Beløp	440 455
-------	---------

Beskrivelse	Overhead 20 %
-------------	---------------

Beløp	88 091
-------	--------

Beskrivelse	Formidlingsseminar
-------------	--------------------

Beløp	100 000
-------	---------

Beskrivelse	2 workshops
-------------	-------------

Beløp	100 000
-------	---------

Beskrivelse	Reiser og kompetanseheving
-------------	----------------------------

Beløp	160 000
-------	---------

Beskrivelse	Utvikling av nettressurs
-------------	--------------------------

Beløp	100 000
-------	---------

Beskrivelse	Øvrige kostnader
-------------	------------------

Beløp	25 000
-------	--------

Beskrivelse	Egenandeler samarbeidspartnere
-------------	--------------------------------

Beløp	500 000
-------	---------

Beskrivelse	Egenandel UiO
-------------	---------------

Beløp	605 706
Utgifter totalt 1. prosjektår:	2 119 252
Totalt	0

Samarbeidspartnere

Har du samarbeidspartner(e)?	Ja
Navn	Universitetet i Sørøst-Norge (USN)
Beskriv samarbeidet	USN har 8 studiesteder i Vestfold og Telemark og Viken fylker. USN har jobbet med datahåndtering i flere år og var tidlig ut med å lansere en løsning for arkivering og deling av forskningsdata og aktivt veileder og underviser ansatte og studenter om gode datahåndteringspraksiser. Institusjonen vil bidra på prosjektaktiviteter, workshops og utarbeidelsen og kvalitetssikring av leveransene.
Navn	Høgskulen på Vestlandet (HVL)
Beskriv samarbeidet	HVL har fem studiesteder i Rogaland og Vestland fylker. Biblioteket har undervisning og veiledning i datahåndtering, og bidrar med kuratering av datasett for åpen arkivering. Institusjonen vil bidra på prosjektaktiviteter, workshops og utarbeidelsen og kvalitetssikring av leveransene.
Navn	Universitetet i Bergen (UiB)

Beskriv samarbeidet

UiB er både et lærested og en forskningsinstitusjon som dekker de fleste fagområder, organisert i syv fakulteter og en rekke tilhørende institutter og faglige sentre. Åpen forskning er et satsingsområde for Universitetet, og biblioteket tilbyr undervisning og veiledning i blant annet datahåndtering, samt kuratering av datasett for åpen arkivering i UiB Open Research Data som er en del av DataverseNO. Institusjonen vil bidra på prosjektaktiviteter, workshops og utarbeidelsen og kvalitetssikring av leveransene.

Navn

UiT Norges arktiske universitet

Beskriv samarbeidet

UiT er et breddeuniversitet med seks fakulteter. UiT står bak tjenesten DataverseNO, som er et nasjonalt forskningsdataarkiv basert på et samarbeid og nettverk mellom deltakende partnerinstitusjoner (per i dag ni norske UH-institusjoner) og felles rutiner og beste praksis for forskningsdatakuratering. DataverseNO er sertifisert av CoreTrustSeal. UiT gir også en rekke kurs for ansatte og studenter innen forskningsdatahåndtering. Dette omfatter åpne kurs så vel som kurs rettet mot konkrete målgrupper. Institusjonen vil bidra på prosjektaktiviteter, workshops og utarbeidelsen og kvalitetssikring av leveransene.

Navn

Norges teknisk-vitenskapelige universitet (NTNU)

Beskriv samarbeidet

NTNU har en teknisk-naturvitenskapelig hovedprofil, men har en stor faglig bredde som dekker de fleste fagfelt, inkludert humaniora, samfunnsvitenskap, økonomi, helse og kunstfag. Åpen vitenskap er del av NTNUs overordnede strategi for å oppnå visjonen om "Kunnskap for en bedre verden. NTNU Universitetsbiblioteket tilbyr tjenester, infrastruktur og veiledning til ansatte og studenter for å legge til rette for åpen tilgang til forskningsresultater, samt å bidra til etterprøvable forskning og FAIR data. Institusjonen vil bidra på prosjektaktiviteter, workshops og utarbeidelsen og kvalitetssikring av leveransene.

Navn	OsloMet, Fakultet for samfunnsvitenskap, Institutt for arkiv-, bibliotek- og informasjonsfag
Beskriv samarbeidet	OsloMet vil bidra som diskusjonspartner og bidragsyter sett i forhold til rolle som leverandør av utdanning innen feltet.
Navn	Norsk senter for forskningsdata (NSD)
Beskriv samarbeidet	Oppdraget til NSD er å sikre åpen og enkel tilgang til forskningsdata, og forbedre mulighetene for empirisk forskning gjennom et bredt tilbud av data og støttetjenester. NSDs forskningsdataarkiv er sertifisert som et Trusted Digital Repository med CoreTrustSeal. Samtidig leverer også NSD personverntjenester til mange institusjoner i Norge. NSD vil bidra som diskusjonspartner og bidragsyter sett i forhold til sin rolle som leverandør av forskningsdatarelaterte tjenester til det norske forskermiljøet.
Navn	Research Data Alliance - Norway (NO-RDA)
Beskriv samarbeidet	Research Data Alliance (RDA) er et globalt nettverk, og medlemmer dekker alle typer roller knyttet til bruk og forvaltning av forskningsdata, inkludert forskere, finansierer, bibliotek, administrasjon og andre støttetjenester og infrastruktur, fra alle typer fagmiljøer. Målet er å samle og utvikle kompetanse for å legge til rette for deling og gjenbruk av forskningsdata. En norsk RDA node (NO-RDA) ble etablert av universitetsbibliotekene sammen med andre sentrale aktører (Unit, NSD og Uninett Sigma2) i 2019. NO-RDA er et nasjonalt nettverk for utveksling av kompetanse mellom universitetsbiblioteker, fagmiljøer, og støttende infrastruktur,

Vedlegg

Last opp vedlegg

Sammendrag og innsending